

מד.

פרוטוקול מס' 123/ג'

מישיבת ועדת הכספים.

התקיימה ביום ב', ג' באב, תשי"ד - 2.8.54 בשעה 10.45.

נרכזים: היו"ר י. גורי
ח. אריאב
י. בדר
מ. קלמר
ח. רובין

מוזמנים: ד"ר ברוש - ט"ט נציב סס ההכנסה.
ד"ר קיטרון - טעם מסדד המספטים.

סדר-היום: המסך הדיון בחוק לתיקון פקודת סס הכנסה
תשי"ד - 1954.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

לסעיף 48 מציע חבר-הכנסת ציזלינג:

"על אף האסור בסעיף זה, יהיה נציב סס הכנסה חייב להחזיר כל הודש לפועלים העובדים בשכר יומי את הסכומים שנגבו מהם לטעלה שהשיעור שהם חייבים לטלמו; כל סכום כזה יוחזר בתוספת הפרט האינדקס וכן בתוספת רבית של 9%".

ד"ר ברוש:

בעיה זו היא אדמיניסטרטיבית גרידא. כאשר פועל עובד יום, יומיים או שבוע ימים, אי-אפשר לדעת אם הוא יעבוד חדש שלם. הבעיה קיימת גם לגבי עובדים קבועים, כי פועל העובד חדש או חדסיים - אין לדעת אם הוא יעבוד 12 חדשים. כל החישובים של ניכוי סס הכנסה מבוססים על ההנחה שהוא עובד כל השנה, על ההנחה שהמטכורת של חדש אחד היא החלק ה-12 של ההכנסה השנתית, והנחה זו אינה תמיד נכונה. באנבליה מצאו פתרון לבעיה זו וטס עושים את החישוב על בסיס קוטולטיבי, אולם זוהי עבודה עבקית, ויש צורך לסמוך בה על הטעביד כי הוא המחזיר את הסס.

התקנות קובעות כי פועל יומי יכול לבקש בדיקת החסכון פעמיים בשנה. כדי להקל עליו, אפשר אולי להקטין את התקופה עד ל-3 חדשים. אנו גם חושבים להנהיג פנקס טיוחד בו יהיה הטעביד חייב לרסום את הפרטים, וגם בכך תהיה מסום הקלא ליומייים.

ועדת הכספים
2.8.54

א.ד.

הי"ר י. גורי:
השאלה היא כיצד יימצא פתרון לבעיה, שפועל
יומי או עובד דחק, אשר הכנסתו בפסך כל השנה
אינה מצטרפת לסכום החייב במס, יקבל
כדין באופן מסודר ומכובד, שלא תצטבר בלבו פרירות נגד המדינה.

ד"ר ברוש:
אפשר קודם-כל לפתור את הבעיה על-ידי כך
שצברוב הגדול לא יגבו כלל מס. אם בגדיל את
הסכום הפטור מסס ט- 5 ל"י ליום עד ל-6 ל"י, הרי שהבעיה לא תהיה קיימת
לגבי 90% של הפועלים היומיים.

פועל אשר ניכר ממנו מס הכנסה שאינו מגיע
ממנו, צריך לעשות פעולה אחת בלבד: הוא צריך לבקש חזרה את הסכומים
שגביו ממנו שלא כדין, כי בלי בקשה לא נוכל להתחיל כלל לפעול.

כפוף להסכמת שר האוצר, מציע להגדיל את
הסכום המסודר מסס ט- 5 ל"י ל- 6 ל"י, וכן להבטיח את עריכת החשבון
לאתר תום כל שלושה חדשים.

אם נוכל למצוא קשר או להגיע להסדר עם
לשכות העבודה, שהן היודעות את מצבו המספחתי של כל פועל, נוכל אולי
גם להדריג את סכום המס לפי המצב המספחתי, ועל-ידי כך נצמצם את
ההזדמנות לתלונות עד לסיניסום הכרחי.

הי"ר י. גורי: לסעיף 8 מציע חבר-הכנסת ציזלינג:

במקום "מוסד בעל אופי ציבורי לענייני דת, צדקה או חינוך"
יבוא: "מוסד ציבורי שמטרתו הן כולן לתועלת הציבור, ובלבד
שיש עליהן אישור הנציב".

לסעיף 16 ב' מציע חבר-הכנסת ציזלינג:

במקום "לקרן לאומית, למוסד ציבורי או למוסד של תורה, דת,
תרבות או מעד, שאותו אישר נציב מס הכנסה, יבוא: "לקרן לאומית
או למוסד ציבורי שאינו מתנהל לשם השגת רווחים ושמטרתו הן
כולן לתועלת הציבור, ובלבד שיש עליהן אישור הנציב".

ד"ר ברוש: חבר-הכנסת ציזלינג מציע להכניס את הנוסח
של סעיף 16 לסעיפים 8 ו-16. אשר מתנגד
להכנסת תיקונים בוספיים, ולפי כלל זה אני מבקש לא לקבל את התקונים
האלה עתה. אנו עם סבורים שאין הדבר מסנה הרבה מבחינה עניינית.

א. ציזלינג: אם הצעותי לסעיפים 8 ו-16 לא תקבלנה,
אבקש פירוש יתר. הצעתי האלטרנטיבית היא
כי לאחר המלים "לענייני דת, צדקה או חינוך" יתווספו המלים הבאות:
תרבות, ספורט, מוסדות גמל, עזרה הדדית בהתיישבות, מפנות".

ד"ר ברוש: אני מוכן להסכים כי בסעיף 16. יהיה הנוסח
המקביל של סעיף 16, אולם איני מסכים לסינוי
בסעיף 8. סעיף זה קובע כי הכנסותיו של אותו מוסד פטורות מסס, וזה
דבר לגמרי נחר.

א. ציזלינג: מה ההבדל בנדרון בין מוסד דת למוסד תרבות?
אם חוטטים שעל-ידי כך יתרחב הדבר, אני מוכן
להסכים כי הדבר יהיה מעון אישור.

ועדת הכספים
2.8.54

א.ד.

היו"ר י. גורי:

גם אני סבור כי הפירוט בסעיף אינו חופף
על-כפי השטח של הנוסדות שיש להם אותם

סימני ההיכר.

ד"ר ברוט:

זה נושא רציני הטעון בדיקה, ואני מבקש
לא לאלץ אותנו להחליט בנדון במסך ימים

מפורים.

היו"ר י. גורי:

לי לא מוטבר הדבר, מדוע יש להוציא מכלל
זה מוסדות תרבות, ואני מבקש להוסיף פרט זה.

ד"ר ברוט:

אני אברר את הדבר ואתן תשובה. זוהי בעיה
מסובכת עד למאד.

ח. אריאב:

אני מציע כי יאמר: מוסדות שאושרו על-ידי
הנצי"ב.

היו"ר י. גורי:

מרכז הכובד בסעיף זה הוא במלים: "במידה
שאותה הכנסה לא הושגה ממסחר או מלאכה או
עסק שבהם עוסק אותו מוסד או מדיורילנדה או מרבית...". הגדרה זו
היא כל-כך רחבה שהפירוט בסעיף אינו חופף עליה. או שמוכרחים לתת נוסח
יותר כולל, או להוסיף סוגים נוספים.

א. ציזלינג:

אחד ממפקידי של מוסד כמו מוזיאום תל-אביב
הוא רכישת וקבלת תמונות. אם מוסד זה ינהל
מאוזן תהיינה הרכישות הללו בבחינת הכנסה, כי הן מהוות תוספת רכוש.
כאן חייבת להיות הגדרה כוללת עם הגבלה לא אישור, או לפחות פירוט נוסף.

י. ברב:

כאן יש אי-הבנה: לא מרכישת תמונות מסלמים
מס אלא מהכנסה. סתם אינה בבחינת הכנסה, והוא
הדין לגבי דמי-חבר. דמי כניסה עלולים להיות הכנסה, אלא שהם אינם
יוצרים הכנסה נקיה, כי ברוב המקרים הוצאות עולות על ההכנסות. אנו
מדברים עתה על ענין תיאורטי; כי עד כה לא נתגלה הכרח בתיקונים אלה,
ולכן גם אין צורך דחוף הלוחץ עלינו למצוא פתרון.

מבחינה תיאורטית צודק חבר-הכנסה ציזלינג,
יש צורך בהגדרה יותר כוללת ויותר מושלמת, ואפשר גם למצוא כזו. עובדה
היא כי בנוגע לחוק מילווה חובה מצאנו הגדרה פשוטה ומתאימה, ועלינו
לעשות כן גם בחוק זה בהזדמנות הקרובה.

אני מתנגד להצעה בדבר אישור של שר האוצר,
היות וזוהי גזירה שהוא לא יוכל לעמוד בה. לו היינו מעניקים לשר האוצר
סמכות כזו, היינו מעמידים אותו במצב לא נוח והוא היה דורש - ובצדק -
כי נשחרר אותו מכך.

ח. רובינ:

מסי חבר אינם משוחררים ממס והם מהווים
הכנסה היות ונאמר: "רווחים והשתכרויות
ממקור אחר". סעיף 8 אינו מוטר הכנסה זו ממס, ואם משרד מס הכנסה
לא גבה את המס הרי שעשה זאת באוסד ולא בזכות.

נכון הדבר כי אם מדאיבים את סעיף 8(ד)
עלול להיווצר מצב לפיו כל מיני מוסדות-נפל יבואו ויתבעו לעצמם
זכויות, ולאוצר לא תמיד יהיה קל לעמוד תחת לחץ של גורמים שונים.

אולם בעיית מוסדות-נפל קיימת גם לגבי מוסדות צוקה, דת וחינוך,
ואולי עוד בצורה יותר חריפה מאשר לגבי מוסדות נטל.

אני מציע לכן כי הפטור יהיה טעון מיסור
ועדת הכספים, כמו שהנהגנו לגבי מילווה חובה. כן אני מציע לקבל
את הצעת חבר-הכנסת ציזלינג להוסיף את שלושת הסוגים: גמל, תרבות
וספורט.

ד"ר מיטרני:
אני מקבל את ההצעה לעשות הקבלה בין
סעיף 16 ל-16ב', וכן להוסיף לסעיף
8 את המלה "תרבות" לאחר המלים "מוסדות חינוך".

המטלה אינה עתה בטוב בו היא יכולה לתת
דעתה על בעיה זו שהיא טובכת ביותר וטעונה עיון של חדשים, ולכן
אני מתנגד לכל הצעות התיקונים לסעיף 8(ו) בשלב הנוכחי.

ד"ר ברוט:
ביחוד לאור העובדה שלא התעוררה כל בעיה
בקשר לכך בטען כל שנות קיום מסדר מס
ההכנסה בישראל.

ה צ ב ע ה

- ההצעה להסוות את נוסח סעיף 16ב' לנוסח של סעיף 16 - נתקבלה
  - ההצעה להוסיף בסעיף 8(ו) את המלה "תרבות" - נתקבלה
  - הצעת חבר-הכנסת ציזלינג לסעיף 8(ב) - לא נתקבלה
  - ההצעה האלטרנטיבית של חבר-הכנסת ציזלינג לסעיף 8(ו) - לא נתקבלה.
- הסתייגות: לחבר-הכנסת ציזלינג.
- הצעת חבר-הכנסת ציזלינג לסעיף 48 - לא נתקבלה

סוכם: בקשר לסעיף 48 - רוססת לפנייה הודעה את הודעת
נציג מס ההכנסה, כי לגבי פועל דחק ורוטיים יוגדל
הסכום הפטור מסט-5 ל"ל-5 ל"ל-6 ל"ל, כן ייעשו
הצעות הדרושים כדי להבטיח: א) להודיל את הסכום
הפטור מסט לפועלים מטופלים בילדים; ב) לערוך את
המיסוב בתום כל 3 חדשים ולהחזיר את הסכומים שנגבו
שלא כדין ללא טורח וטיפול נוסף.

ק. לונ:
אני סבור כי האוצר צריך לשלוח בנדון
הוזר ללשכות העבודה וגם לתת לכך פרסום
בעתונות.

א. ציזלינג: לסעיף 8א. לפקודה אני מציע את התוספת הבאה:

על אף האמור בסעיף קטן זה, ישלם אדם מס הכנסה בנפרד, כפול
מסכום המס המכסימלי המוטל עליו, על אותו חלק מההכנסה שנצטברה
מרווחים שהיו גבוהים מרווח הוגן מקובל, או מרווח מכסימלי
שהוצתה המטלה לקבלו, מתשלומי חובה, מתשלומי יתר שלא שולמו
במועד, מרווחים שנצטברו על-ידי הפרשים וסיבוייה בשערי טבע.
תשלום המס לא יפטור מאחריות משפטית למי כל חוק אחר הקיים במדינה.

ה צ ב ע ה

- הצעת חבר-הכנסת ציזלינג לסעיף 8א. - לא נתקבלה
- הסתייגות: לחבר-הכנסת ציזלינג.

א.ד.

לסעיף 8א מציע חבר-הכנסת בדר:

היו"ר י. גורי:

"ביתן צו לפי סעיף זה, תיראה כל הכנסה כוללת תוספת יוקר והפטור לפי סעיף זה יחול עליה בין אם אותה הכנסה היתה הכנסה לפי סעיף 5(1)(ב) בין אם לאו".

לעומת זאת יש הצעה אחרת האומרת:

"הוראת מעבר 31 (א) הכנסתו של יחיד בטובה שקדמה לשנת הסומא 1954/55 יראוה כהכנסה הכוללת תוספת יוקר וצו לפי סעיף 8א לפקודה יחול עליה אף אם לא היתה הכנסה החייבת במס לפי סעיף 5(1)(ב) לפקודה, אולם אם הכנסתו הכוללת של אותו יחיד עלתה על 2,400 ל"י יוקטן הסכום הפטור ב- 400 פרוטה לכל לירה העודפת על 2,400 ל"י; ובלבד שהסכום הפטור לא יקטן מהסכום שהיה פטור אילולא הוראת סעיף קטן זה."

רצוני להזכיר לחברי הוועדה כי ההודעה שאני עומד לפטור בקשר עם סעיף 19א, כי הוועדה לא מצאה לאפשר כרובע לפתור את הבעיה כולה והיא תשוב לדון בה, חלה גם על סעיף זה.

מדוע מופיע הדבר בהוראת מעבר?

ח. רובין:

כי הוראה זו חלה לגבי שנה אחת בלבד.

ד"ר קיטרון:

אם כן, זוהי הוראה חד-פעמית ולא הוראת-מעבר.

ח. רובין:

נהגנו כך כדי להבחין בין הוראת-קבע והוראה לשנה אחת.

ד"ר קיטרון:

השכיר קיבל פטור מתוספת היוקר בהדרגה במסך חדשים, ורק בחדש האחרון הוא נהנה איפוא כי השכיר אינו נהנה מניכוי שנתי של 240 ל"י אלא רק העצמאי.

ק. לוז:

240 ל"י זה המסווג הסנתי לגבי השכירים.

ד"ר ברוט:

רצוני להפנות את תשומת-לב היועץ הטכני כי הנוסח של סעיפים 31(א) ו(ב) נותן מקום לטיבוטים ומעליד בספק את ביצוע החוק, היות והוא מסתמך על סעיף 29 שהושמט בינתיים.

ח. רובין:

חושבני כי חבר-הכנסת רובין אינו צודק, אולם אני אברר את הדבר.

ד"ר קיטרון:

אני ביקשתי לקבל את האומדן של השפעת סעיף 8א על ההכנסות.

א. ציזלינג:

בערך 5 - 6 מיליון ל"י.

ד"ר ברוט:

ה צ ב ה

הצעת חבר-הכנסת בדר לסעיף 28. - לא בתקבלה

הסתייגות: לחבר-הכנסת בדר.

היו"ר י. גורני: אני מעמיד להצבעה את הנוסח המוצע להוראת המעבר שתופיע כסעיף 31.

ח. רובין: אני מציע לפחוק סעיף 31(א).

ה צ ב ה

הצעת חבר-הכנסת רובין לפחוק סעיף 31(א) - לא בתקבלה

סעיף 31(א) - הוראת מעבר - ב ת ק ב ל
הסתייגות: לחבר-הכנסת רובין.

ח. רובין: אני מציע לפחוק סעיף 31(ב).

ה צ ב ה

הצעת חבר-הכנסת רובין לפחוק סעיף 31(ב) - לא בתקבלה.

הנוסח המוצע לסעיף 31(ב) - ב ת ק ב ל

ח. ציזלינג: בסעיף 31(ג) אני מציע כי יימסר: לא ימוחר סיום 15 לאוקטובר.

ה צ ב ה

הצעת חבר-הכנסת ציזלינג לסעיף 31(ג) - לא בתקבלה

הצעת הממשלה כי הדו"ח יוגש לא ימוחר - ב ת ק ב ל
ס- 30 בספטמבר, 1954

סעיף 29

היו"ר י. גורני: חבר-הכנסת בדר / בסקום פסקאות (1) ו(2) יימסר: על כל לזוה - 100 פרוטה, ועוד סכום פרוטות השווה לסכום ההכנסה גלירות כשהוא מחולק ב- 25.

סיעת מק"י מציעה:

בסעיף קטן (א)(1) : בסקום 150 פרוטה - 100 פרוטה;
בסקום מחולק ל-20 - מחולק ל-100.

בסעיף קטן (א)(2) : על כל לירה של הכנסה מ-5,000 ל"י

- עד 7,500 ל"י 500 פרוטה
- על כל לירה של הכנסה מ- 7,501 ל"י עד 15,000 ל"י 750 פרוטה
- על כל לירה של הכנסה מ- 15,001 ל"י עד 25,000 ל"י 800 פרוטה
- על כל לירה נוספת 900 פרוטה

על החברות הזרות יוטל מס בשיעור של 95% מהרווח.

סעיף קטן (ה) יימחק.

לסעיף 29 אבי מציע:

ח. רובין:

על כל לירה שהכנסה שאינה עולה על 3,000 ל"י:

100 פרוטה	-	2,000 הל"י הראשונות	-
110 פרוטה	-	300 ל"י נוספות	-
120 פרוטה	-	200 ל"י נוספות	-
130 פרוטה	-	200 ל"י נוספות	-
140 פרוטה	-	על כל סכום נוסף עד 3,000 ל"י	-

בפסקה (2) במקום שנוסח 650 ייאמר: 780 פרוטה.

בסעיף קטן (ג) במקום 10% - 12%
ובמקום 120 ל"י - 150 ל"י.

סעיף קטן (ה) יימחק.

ה צ ב ע ה

- הצעת חבר-הכנסת בדר לסעיף 29 - לא בתקבלה
- הצעות סיעת מק"י לסעיף 29 - לא בתקבלה
- הצעות חבר-הכנסת רובין לסעיף 29 - לא בתקבלו.

ג. בדר: בסעיף קטן (ד) אבי מציע 10% במקום 5%.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת בדר לסעיף קטן (ד) - לא בתקבלה

סעיף 29, כהצעת הממשלה, - בתקבל

הסתמיות: לחברי-הכנסת בדר, רובין וסיעת מק"י.

היו"ר ז. גורלי:

לגבי הסתייגויות סיעת מק"י אבי מציע את העקרונות הבאים: בכל ענין שיש עליו הסתייגויות דומות הנתמכות על-ידי סיעות אחרות - לא לתת זכות הסתייגות כדי לא להרבות בהסתייגויות. את ההצעות שאינן נתמכות על-ידי סיעות אחרות נצטרך לברר.

א. צינולינג:

אבי מבגד לעקרון היות וקורה, שגוישי הצעות דומות ניגשים לאותה הצעה מנימוקים הפוכים.

היו"ר ז. גורלי:

אבי אביא הצעה בנדון בישיבה הבאה.

ח. רובין:

אבי מבקש כי הוועדה תקבל החלטה לפיה היא מבקשת או מטליצה בפני משרד האוצר לעשות ריכוז של כל תקנות מס ההכנסה. כן אבי חוזר על בקשתו, שחברי הוועדה יקבלו את כל הטפסים המוצגים על-ידי שלטונות מס הכנסה לדיעתם. אבי חושב כי הטפסים של מס ההכנסה צריכים גם לכלול הסברים לפיהם יוכל המטלא אותם לקבל הדרכה בקשר לזכויותיו. אבי מציע זאת כבר לגבי הדו"ח של 30 לספטמבר.

היו"ר ז. גורלי:

אבי מצטרף לשלוש התביעות של חבר-הכנסת רובין.

א.ד.

ועדת הכספים
2.8.54

הי"ו ר. י. גורלי:
 נתבקשתי על-ידי מזכיר הכנסת לברר
 אם הוועדה מסתפקת בהודעה שעל בכת הכנסת,
 כדי לגשת לדיון בתקציב הפיתוח לפני סמטיים הויכוח הכללי עליו.

א. ציזלינוב:
 אני מסכים לכך לגבי תקציב זה, אולם
 אתנגד בעתיד. חושבני כי לא מוצדק הדבר
 שהמוצר דווח את הגשת התקציב ונחר לוחץ עלינו באמצעות השוט של הפורא.

הי"ו ר. י. גורלי:
 אני סבור כי חבר-הכנסת ציזלינוב צודק
 בנדון.

הדחלס : להתחיל בדיון על תקציב הפיתוח בטרם
 בסתיים הדיון בו בטליאת הכנסת.

הישיבה נועלה בשעה 13.00.